

Viekö liiallinen helppous ilon ja onnen?

Pohdin ennen kurssille tuloa ystäväni kanssa, onko elämä kaupungissa liian helppoa. Onko liian helppoa, kun ruoan saa kaupasta, sen voi lämmittää mikrossa, vesi tulee hanasta, kotiin saa lämpöä vääntämällä termostaattia ja tiskit peseytyvät koneessa? Vaikka arjen perusasiat ovat kaupungissa helppoja ja vievät verrattaen vähän aikaa, minulle tuli usein ajatuksia, etten jaksanut nyt täyttää tiskikonetta tai tehdä ruokaa. Leimasin itseäni kaupungissa laiskaksi ja saamattomaksi, minkä takia minua jännitti kurssille tulossa, miten jaksan aktiivista arkea. Täällä asioiden aloittaminen on ollut paljon helpompaa ja vain hetkellisesti on tullut ajatuksia, etten nyt enää jaksaisi. Kertaakaan en ole kaivannut tiskikonetta, suihkua, sisävesiä jne.

Kun opiskelupäivän aikana olen ollut aktiivinen ja tehnyt asioita, sitä haluaa jatkaa samalla energialla, vaikka nenäliinojen pesuun tai omalla kasvimaalla kylvämiseen enkä tarvitse samanlaista sohvalta makaamista kuin kaupungissa työpäivän jälkeen. Aloittamisen helppouteen vaikuttaa myös, kun täällä teen asioita myös muille kuin itselleni ja saan tehdä paljon yhdessä muiden kanssa, jolloin tekemisestä tulee usein hausempaa. Arki myös pyörii paljolti perusasioiden ympärillä, eivätkä ne ole jotakin ”ylimääräisiä” asioita itselle merkityksellisten asioiden välissä. Minulle merkityksellistä on yhdessäolo, yhteys muihin sekä ekologinen ja sosiaalinen kestävyys. Täällä voi kaiken tekemisen liittää näihin teemoihin. Jopa nyrkkipyökki antaa iloa, kun saa nähdä oman työn jäljen samalla, kun viettää aikaa kivojen ihmisten kanssa.

Tuntuu kaukaiselta ajatukselta, että kävisi töissä kahdeksan tuntia, jotta saa rahaa, jolla ostaa ruoan, maksaa talon lämmityksen ja juoksevan veden. Olen onnellisempi, kun arjen asioiden eteen tarvitsee nähdä vaivaa, niitä saa tehdä yhdessä muiden kanssa ja niille on aikaa. Yhteisvoimin arki pyörii ilman sähköhellaa ja juoksevaa vettä, kun jokainen tekee oman osuutensa. Vaikka välillä tuntuisi raskaalta pilkkoa juureksia lähes kahdellekymmenelle ihmiselle, tietää, että toisena päivänä saa itse toisten tekemän ruoan.

Myös kulutuksen suhteen olen miettinyt onnellisuutta. Tuoko kauppojen laaja valikoima ja ympärivuorokautinen aukiolo elämään onnea ja tarvittavaa helppoutta? Vai tuoko se elämään kiirettä ja liikaa mahdollisuuksia valita? Täällä Opistolla pystyn valitsemaan muutamasta eri puukosta ja jos mikään niistä ei toimi, minun tarvitsee itse harjoitella sen teroittaminen tai pyytää asian osaavaa kurssikaveria tekemään se. Jos asiat tapahtuisivat hetkessä, mulle tulisi ajatus, että lyhyessä ajassa tulisi saada paljon aikaan, mikä nostaisi kiireen tuntua. Nyt voin miettiä iltaani yhden asian, johon keskittyä ja muuten käyttää aikaa vaikka rentoutumiseen.

Opistolla mulle on tuonut iloa, kun olen tajunnut, kuinka huonosta työkalusta tai rikkimenneestä esineestä saakin vielä käyttökelpoisen, kun näkee vaivaa ja harjoittelee taitoja. Leimaan itseni kärsimättömäksi enkä jaksa pitkäjänteisesti työstää yhtä asiaa. Täällä olen tajunnut, että kaupunkiympäristö ruokki näitä piirteitä, kun asiat saa siellä niin helposti näkemättä vaivaa. Olen täällä Opistolla saanut hurjasti iloa, kun olen jaksanut yrittää samaa asiaa useamman kerran heti onnistumatta tai harjoitellut samaa asiaa pitkään. Esimerkiksi: Kylvörautaa tehdessä metalliin reiän saaminen vaikutti ensin pitkältä ja vaikealta prosessilta. Aloitin kuitenkin yrittämisen enkä luovuttanut, kun heti ei onnistunut. Ilo oli suurta, kun yrittämisen jälkeen onnistuin. Toinen oli puukon teroittaminen. Ensin ajattelin, ettei minusta ole siihen, mutta kun alkoi näkemään oman työn jälkeä ja on saanut kokeilla sekä terävää että tylsää puukkoa, sitä löysi motivaatiota hioa ja hioa puukkoa. Taitojen opettelu ja onnistuminen on tuonut minulle paljon enemmän iloa kuin minkään valmiin asian ostaminen kaupasta. Ilon lisäksi se nostaa asioiden arvostusta, kun näkee, millaisen määrän energiaa johonkin asiaan menee. Kun näkee, kuinka monta vaihetta kaalin kasvatukseen liittyy, itse kaalia alkaa arvostamaan enemmän. Samalla tavalla käy, kun oppii työkaluista, miten niitä huolletaan ja kuinka aikaa vievää ja työlästä se on. Tämän takia olen alkanut pitämään työkaluista parempaa huolta ja miettimään, miten niitä käyttää ja säilyttää.

Viimeisenä haluan pohtia vielä ruokaa. Tätä pohdin jo syksyllä, kun kävin Opistolla ensimmäisen kerran. Kurssin käyneet arvostivat ruokaa ja pieniä vaihteluita todella paljon. Oli ihana nähdä ilo heissä, kun sai syödä juuri nostettuja perunoita eikä edellisestä syksystä kellarissa olleita perunoita. Tai kun keksittiin uusi yhdistelmä syödä marjoja ja kaapista löytynyttä talkkunaa. Tämä sai minut pohtimaan, miksi kaikkea ruokaa saa kaupasta lähes vuoden ympäri. Miksei meille anneta kaupungissa iloa nauttia kasvukausien mukaan tuotteista? Miksi saamme sitrushedelmiä ympäri vuoden, vaikkei ne maistu hyvältä niiden sesonkien ulkopuolelta? Kuinka paljon enemmän arvostaisimme raaka-aineita, kun ne olisivat vuodessa muutaman viikon nautinto? Luulen, että hävikki vähenisi, kun ei haluaisi haaskata vähän aikaa tarjolla olevia raaka-aineita. Kaupassa käyminen voisi olla yllättävää ja kasvattaa mielikuvitusta, kun aina ei tietäisi, mitä sieltä tällä viikolla löytyy. Myös leivän leipominen jauhoista asti itse tuo arvostusta ruokaan. Kun itse tekee ja näkee prosessin sekä käyttää omaa aikaa ja energiaa saadakseen leipää, ei sitä halua tehdä uudestaan vain sen takia, että leipä homehtuu. Vielä emme ole saaneet ruokaa pellostä, mutta voin kuvitella, kuinka paljon enemmän raaka-aineita vaalii eikä halua heittää mitään pois, kun käy hakemassa porkkanan tai lantun kasvimaalta ja on nähnyt kaiken vaivan sen kasvamiseen.

Muistan myös kuulleen Lassen joskus sanoneen tai kirjoittaneen, että kun tekee itse polttopuut, joilla lämmittää oman kodin, sitä miettii tarkemmin, haluaako sisälle asteen tai kaksi lämpimämpää (eli käyttää aikaa ja energiaa polttopuiden hakkaamiseen) vai lisääkö yhden villapaidan päälle. Itse tekeminen ei tuo pelkästään iloa ja onnistumisen kokemuksia vaan se myös pienentää luonnon resurssien käyttöä. Mulle sekin tuo iloa, kun löydän keinoja, joilla haluan käyttää vähemmän resursseja eikä resurssien säästö tunnu luopumiselta tai riipu tahdonvoimasta. Täällä Opistolla arki on rakentunut niin, ettei kaipaakaan enempää resurssien käyttöä vaan elämä on hyvää ja onnellista näin. Tämä on näyttänyt mulle, että pienemmän hiilijalanjäljen elämä ei ole kurjistelua vaan enemmän iloa ja onnea tuovaa kuin elämä kaupungissa.